

ELS TRANSGÈNICS A LA UNIÓ EUROPEA

El Parlament Europeu flexibilitza els mecanismes pels quals els Estats membres poden restringir o prohibir el conreu d'organismes modificats genèticament (OMG).

Una recent resolució legislativa del Parlament Europeu de 13 de gener de 2015 ha adoptat modificar la Directiva 2001/18/CE sobre l'alliberament intencionat en el medi ambient d'organismes modificats genèticament.

La proposta avança i s'adapta als nous temps i als coneixements científics respecte d'aquest aspecte de la tecnologia agrària que segueix tenint tota una aurèola de misteri, neguit, rebuig i atracció alhora. Motius pels quals també des de l'INSTITUT AGRÍCOLA ja us n'hem parlat abans. Per si voleu refrescar la memòria uns emplacem a l'article publicat a la Drecera número 141 de setembre-octubre de 2013.

Evidentment el Parlament Europeu, amb aquesta proposta, segueix tenint ben present el principi de precaució. Un principi molt arrelat en la normativa comunitària, i, especialment, en tot allò a que es refereix a la salut humana i el medi ambient. En el preàmbul normatiu es segueix insistint amb que **els organismes modificats genèticament que vulguin ser emprats pel cultiu han de ser sotmesos a una avaluació individual dels riscos, abans de ser autoritzada la seva comercialització** dins la Unió Europea. Especialment pel que fa als efectes, directes o indirectes, mediats o diferits, en la salut humana i el medi ambient. Alhora, també es vol adaptar aquesta Directiva 2001/18/CE a Directives posteriors dictades sobre la comercialització de llavors i material vegetal.

Amb el text aprovat es segueix atorgant a la Comissió Europea la competència per a l'autorització o restricció de la comercialització d'un cultiu modificat genèticament. Però s'obre la possibilitat que, dins el procediment administratiu d'autorització, prèvia a la concessió de la mateixa, un o varis Estats membres, puguin demanar que el cultiu objecte de l'expedient, pugui ser prohibit o restringit en els seus territoris. Restricció que pot abastar tant a tot el territori nacional o només a una part.

D'aquesta manera **es pretén donar més participació i expressió dels Estats membres en el procediment d'autorització o prohibició de la comercialització d'un cultiu modificat genèticament**. Tot i així, i per a que tampoc es vegin pressionats els Estats membres de prendre decisions en el moment previ al procés d'autorització, o puguin variar la seva opinió durant el procediment, la **prohibició o restricció territorial també es preveu que pugui donar-se posteriorment**, un cop la Comissió Europea hagi autoritzat, si és el cas, un cultiu. Però així com dins el procediment la negativa no s'ha de justificar excessivament, sí que si es fa després s'hauran de justificar les raons que compelen a l'Estat per a demanar-ho. Motius que hauran d'estar relacionats amb polítiques ambientals, ús del sòl, repercussions socioeconòmiques, ordre públic o similars.

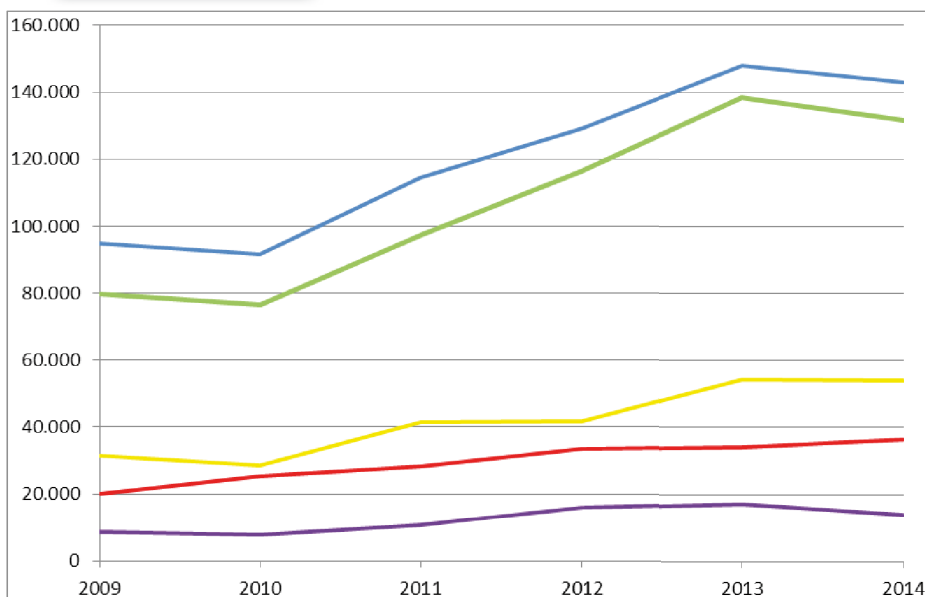
La modificació de la Directiva també insisteix en que s'ha de tenir ben present que s'han de preveure els mecanismes adients per tal de **prevenir la contaminació transfronterera entre Estats**, i especialment entre aquells que permeten un cultiu i els que no. La Unió Europea és conscient de la realitat d'aquests tipus de conreus, on hi ha una disparitat de criteris entre uns Estats i altres. Des d'uns on es permet lliurament el seu cultiu —com seria el nostre— fins a d'altres que els tenen totalment vetats —com França o Alemanya. I en base al referit principi de precaució, la defensa de les opinions estatals de cadascun i l'entorn inestable de les opinions sobre aquests conreus, es demana que es tingui cura que no es provoquin “invasions” frontereres.

En qualsevol cas les mesures adoptades amb la modificació de la Directiva no afectaran a la lliure circulació d'organismes modificats genèticament autoritzats com a productes o components de productes.

LA SITUACIÓ AL NOSTRE PAÍS

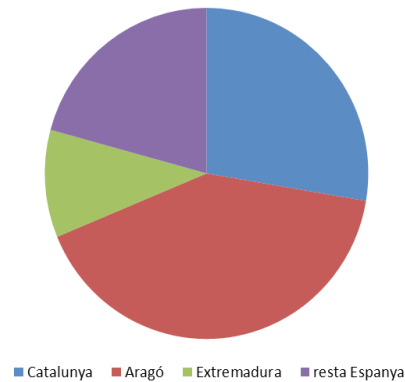
Com ja vam indicar en l'article al qual ens hem referit, **Espanya és l'Estat membre de la Unió Europea on es cultiva més superfície d'organismes genèticament modificats**. En el gràfic que us mostrem es pot veure clarament com ha estat la progressió d'aquest aspecte en els darrers sis anys. Proporció que s'ha anat incrementant, passant d'un 70% de la superfície total comunitària —el 2007— fins ha arribar al 92% actual.

Aquest fet fa que qualsevol notícia, normativa, projecte o menció al respecte dels organismes modificats genèticament a l'àmbit comunitari tingui directes repercussions o ressò mediàtic al nostre país. El debat, evidentment, està servit, i s'ha de tenir present i escoltar a tothom.

Tot i així, ja sigui per a desmitificar aquestes xifres, o per a situar-les a nivell mundial, cal dir que la superfície de la Unió Europea amb cultius modificats genèticament no arriba ni al 0,08% mundial. Les darreres dades parlen de 181 milions d'hectàrees en tot el món i les de la Unió Europea són 0,148 milions. Per tant, a vegades les extremes cauteles o alarmes han de ser controlades per no convertir-nos en un territori on som aperturistes per a segons què i extremistes per a uns altres.

I dins del nostre Estat segueix essent Catalunya la segona Comunitat Autònoma amb més superfície de conreus modificats genèticament, per sota d'Aragó. Aquí estem al 28% de la superfície estatal, mentre Aragó n'ocupa un 41%. Per tant, també, és evident que aquesta decisió comunitària ha de ser estudiada i veure quina afectació pot tenir. Especialment de cara a nous cultius o polítiques de conreus.

Superfície, en hectàrees, de cultiu de blat de moro Bt.
FONT: Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient.

Superfície, en hectàrees, de cultiu d'OMG (blat de moro Bt).
FONT: Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient.

Com mirem de fer sempre, a l'INSTITUT AGRÍCOLA, volem informar-vos de tot allò que passa al nostre entorn, mediat o llunyà. Evidentment totes les decisions que prenguin, ja siguin a casa nostra o pels nostres veïns han de ser analitzades i entendre el seu significat i motivació. Si ara la Unió Europea dóna més instruments als Estats

per a que unilateralment decideixin si volen o no cultius transgènics al seu territori, fan traslladar a cadascú quina política agrària volen al respecte. Recentment ja s'han alçat veus que entenen que aquesta nova proposta legislativa farà que al nostre país s'alliberi encara més el cultiu de transgènics. Entenem que no ha de ser així.

En tot cas demanem que es faci un debat seré, tranquil i amb seny per tal, si és que cal, modificar la situació actual.